nieuws

BOS+ zeer kritisch over kaart zonevreemde bossen

nieuws

BOS+, de organisatie die zich inzet voor meer bossen in Vlaanderen, waarschuwt dat er grote tekortkomingen zijn geslopen in de kaart met Ruimtelijk Bedreigde Bossen. “De kwaliteit ervan is zo uitgehold dat het wellicht tot een weinig werkbaar systeem zal komen. Heel wat grote, echt waardevolle en zeer bedreigde bossen uit de vorige versie van de kaart zijn geschrapt en vervangen door duizenden piepkleine snippertjes die je bezwaarlijk als bos kan beschouwen”, stelt BOS+ naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat over de kaart is gestart.

16 MEI 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:40

Lees meer over:
natuur
ruimtelijke ordening



BOS+, de organisatie die zich inzet voor meer bossen in Vlaanderen, waarschuwt dat er grote tekortkomingen zijn geslopen in de kaart met Ruimtelijk Bedreigde Bossen. “De kwaliteit ervan is zo uitgehold dat het wellicht tot een weinig werkbaar systeem zal komen. Heel wat grote, echt waardevolle en zeer bedreigde bossen uit de vorige versie van de kaart zijn geschrapt en vervangen door duizenden piepkleine snippertjes die je bezwaarlijk als bos kan beschouwen”, stelt BOS+ naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat over de kaart is gestart.

In principe zijn alle bossen, waar ze ook liggen, beschermd door het Bosdecreet. Maar in gebieden die niet bestemd zijn als natuur-, bos- of parkgebied, zijn de bossen minder goed beschermd en dus kwetsbaar. Concreet gaat het om bossen in woon-, industrie-, recreatie- en ook landbouwgebied. De meest waardevolle van die kwetsbare bossen zijn nu door ANB op een ontwerpkaart gezet die momenteel onderworpen wordt aan een openbaar onderzoek. Via een verstrengde procedure voor ontbossing worden die kwetsbare bossen beter beschermd. Ontbossen is verboden, enkel met een ontheffing van de Vlaamse regering zal hierop een uitzondering kunnen gemaakt worden.

Volgens BOS+ had de Vlaamse overheid er de voorbije jaren weinig problemen mee om ook in zeer zeldzame, waardevolle bosbiotopen ontbossingen toe te laten. “Geschat wordt dat slechts 15 procent van de Vlaamse bosoppervlakte nog écht oud bos is. En het is wetenschappelijk aangetoond dat elke ontbossing van zo een bos een

onherstelbaar verlies is dat op geen enkele wijze gecompenseerd kan worden. Toch zijn ook onze Ferrarisbossen nog vaak een vogel voor de kat", stelt de bosorganisatie.
BOS+ was dan ook blij dat er door aanhoudende maatschappelijke druk eindelijk een doorbraak kwam in het dossier. Eind maart hakte de Vlaamse regering de knoop door en werd beslist om 12.262 hectare ruimtelijk bedreigde bossen vanaf nu een betere bescherming te bieden. "Een opluchting voor heel wat bosliefhebbers", klinkt het. "Maar nu blijkt dat een eerdere kaartversie van 2016, wat nog een zeer degelijk werkstuk was, na heel wat politieke manoeuvers en haastwerk geresulteerd heeft in een kaart met zeer grote tekortkomingen."
"Onder het mom van 'beslist beleid' heeft men in vergelijking met de kaartversie van 2016 honderden hectare ecologisch waardevol en zeer bedreigd bos geschrapt. Die beslissing druist zwaar in tegen wat het oorspronkelijke engagement van het plan was: de bossen beschermen die én ecologisch waardevol zijn én zeer bedreigd", reageert BOS+. Het voegt er enkele voorbeelden aan toe van bossen waar de projectontwikkelaar zijn slag heeft thuisgehaald: het restant van het Ferrarisbos in Wilrijk, een gebied van 50 hectare in Dilsen-Stokkem, een groot bosgebied ten oosten van de stadskern in Knokke en diverse grote bosgebieden ten oosten van het Esserscompex in Genk.
"Her en der in Vlaanderen vind je bosgebieden van een redelijke omvang die geschrapt zijn, hoe waardevol en bedreigd ze in werkelijkheid ook zijn. Voor veel van die dossiers mag men verwachten dat hiermee hun lot bezegeld is", klinkt het ontgoocheld. Die schrappingen heeft men volgens de bosorganisatie willen compenseren door een aantal minder bedreigde en ecologisch minder waardevolle bossen aan de kaart toe te voegen. "Zo is er ontzettend veel bos dat in agrarisch gebied ligt aan de nieuwe kaart toegevoegd en bijzonder veel geschrapt in woongebied."
Om dit aan te tonen, maakte BOS+ een vergelijking van de kaart van 2016 en de definitieve kaart die in openbaar onderzoek is naar bestemming. Daaruit blijkt dat het aantal hectare zonevreemd bos in agrarisch gebied dat voortaan beschermd wordt, is toegenomen met 1.650 hectare tot in totaal 7.900 hectare. Het aantal hectare bos met ruimtelijke bestemming woongebied is op de definitieve kaart afgenomen met ruim 900 hectare tot 1.630 hectare; En ook bos in recreatiegebied is gedaald van 2.092 hectare naar 1.352 hectare.

BOS+ meent dat deze "compensatieoefening" niet alleen het effect van de schrapping van heel veel echt waardevol en bedreigd bos verdoezelt, ze blijkt ook zeer haastig gedaan. "De nieuwe kaart zit letterlijk vol met duizenden kleine tot piepkleine polygloontjes, veel bosranden, maar ook houtkanten en bomenrijen. Een gevolg is dat de kern van zeer veel bossen een gewoon statuut blijft hebben, terwijl hun randen voortaan enkel via een ontheffing van de Vlaamse regering kunnen ontbost worden. Gevolg is dat heel veel mensen vaststellen dat de bomenrij langs hun oprit nu ineens als 'toplaagbos' wordt beschouwd en dat ze een beslissing van de Vlaamse regering nodig zullen hebben als ze die bomen ooit willen kappen."
De bosorganisatie becijferde dat er meer dan 12.000 'bossen' op de nieuwe kaart kleiner zijn dan 0,5 hectare, samen goed voor 1.400 hectare. "We mogen ervan uitgaan dat, als deze kaart op deze manier overeind blijft, zowel de betrokken boseigenaars of soms houtkanteigenaars, de bosorganisaties en de Vlaamse overheid zelf met een zeer frustrerend en wellicht onwerkbaar stuk wetgeving in de maag gesplitst gaan zitten", klinkt het. "De kleine boseigenaar betaalt het gelag voor de grote projectontwikkelaars."
Intussen stappen ook de eerste mensen naar de media die hun bouwgrond plots beschermd zagen als bos. Zo ook Anita Smets die tien jaar geleden in Grobbendonk drie bouwgronden kocht voor haar zonen en nu te horen kreeg dat ze niet langer bebouwd mogen worden. Confederatie Bouw noemt het "een achterbakse streek van de overheid". "Veel particulieren die een bos op hun bouwgrond hebben staan, kunnen daar nu geen woning meer op bouwen, ook al hebben ze een verkavelingsvergunning. De overheid schrijft de eigenaars niet rechtstreeks aan zodat die mensen voor voldongen feiten komen te staan", zegt Joris De Fré, directeur van de Antwerpse afdeling.
De wet schrijft voor dat een eventuele waardevermindering van de grond die door een beslissing van de overheid een andere bestemming heeft gekregen, vergoed moet worden door het systeem van planschade. Volgens de Confederatie Bouw bedraagt zo'n planschadevergoeding slechts 80 procent van de waardevermindering. "Bovendien zal ze ook niet onmiddellijk betaald worden. De Vlaamse overheid heeft twee jaar om de bouwgrond om te zetten in groengebied. Pas daarna krijgt de eigenaar zijn geld."
Vlaams minister van Natuur en Omgeving Joke Schauvliege erkent het probleem. "Iedereen vraagt aan de Vlaamse regering om de meest waardevolle zonevreemde bossen te beschermen, maar nadien regent het klachten op perceelsniveau." Ze geeft ook toe dat het eventuele geld even op zich kan laten wachten. "Maar we beschermen wel

12.200 hectare extra bos in Vlaanderen. Bovendien moesten de mensen die vandaag een bos op hun bouwgrond hebben staan, sowieso al aan het Agentschap Natuur en Bos vragen of ze daar wel een huis mogen zetten. Vanaf 21 mei moeten ze die toestemming rechtstreeks vragen aan de Vlaamse overheid. De kans dat de overheid toestemming geeft om het bos weg te doen, is klein", bekent Schauvliege.
Meer informatie: Openbaar onderzoek bescherming van bossen in Vlaanderen

Bron: Eigen verslaggeving/Gazet Van Antwerpen

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada